

KARTA KURSU

Nazwa	WPROWADZENIE DO ETYKI
Nazwa w j. ang.	Introduction to ethics

Koordynator	dr hab. Dorota Probuca, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu etyki, jej głównych pojęć, zagadnień i kierunków, oraz zapoznanie studentów z różnymi rodzajami argumentacji etycznej. Po ukończeniu kursu student powinien: znać różnicę między etyką normatywną, opisową i metaetyką, odróżniać i opisywać cztery wersje etyki normatywnej: felicytologię, perfekcjonizm, etykę społeczną i etykę środowiskową, charakteryzować dwie wersje etyki opisowej: psychologię moralności i socjologię moralności, oraz główne nurty metaetyczne. Student powinien uzyskać wiedzę z zakresu teorii rozwoju moralnego człowieka oraz odróżniać i charakteryzować główne nurty etyczne: woluntaryzm etyczny, intelektualizm etyczny, konsekwencjalizm etyczny, deontologizm normatywny oraz etykę cnót. Student powinien również uzyskać wiedzę w zakresie genezy moralności ze szczególnym uwzględnieniem czynników biologicznych, społecznych i rodzinnych.

Warunki wstępne:

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu historii filozofii.
Umiejętności	Umiejętność stawiania pytań z zakresu etyki, doboru argumentów i artykulacji własnego stanowiska, umiejętność dyskusowania, kultura języka i rozmowy
Kursy	Wstęp do filozofii

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Student uzyskuje wiedzę z zakresu podstaw etyki normatywnej, opisowej i metaetyki. Zna podstawową terminologię z zakresu etyki, oraz historyczne i współczesne nurty etyczne takie jak: woluntaryzm etyczny, intelektualizm etyczny, konsekwencjalizm, deontologizm i teorię cnót. W02. Posiada wiedzę dotyczącą interpretacji tekstów źródłowych z zakresu etyki. W03. Zna podstawowe sposoby argumentacji etycznej, posiada wiedzę w zakresie definiowania terminów etycznych w aspekcie historycznym. W04. Wie na czym polega rozwój moralny człowieka w kontekście norm i wartości, oraz zna różne interpretacje genezy moralności. Posiada wiedzę o różnych wersjach etyki normatywnej: felicytologii, perfekcjonizmie, etyce społecznej i etyce środowiskowej w podstawowym zakresie.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Student potrafi formułować podstawowe problemy badawcze z zakresu podstaw etyki. U02. Potrafi samodzielnie rozwijać i pogłębiać swoją wiedzę etyczną, w sposób twórczy i krytyczny potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę oraz definiować podstawowe pojęcia etyczne i charakteryzować główne nurty etyczne. U03. Umie budować argumentacje na rzecz słuszności norm i wartości moralnych w podstawowym zakresie.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04.

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Student, poprzez zdobytą wiedzę z zakresu podstaw etyki, rozwinięty namysł i wrażliwość moralną, buduje własne stanowisko etyczne. K02. Wykorzystuje posiadaną wiedzę dotyczącą norm i wartości moralnych, oraz umiejętność argumentacji do rozwiązywania osobistych problemów interpersonalnych i zawodowych w stopniu podstawowym. Dzięki wypracowanej postawie moralnej daje dobry przykład innym ludziom.	K_K01, K_K02. K_K03.

studia stacjonarne

Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	30			30							

studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	20			20							

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne:

Zajęcia są prowadzone w wersji wykładowej i konwersatoryjnej. Wykład ma charakter konwencjonalny i polega na przekazywaniu przez wykładowcę wiedzy z zakresu etyki, z uwzględnieniem aktywizacji studentów do zadawania pytań w ramach omawianej problematyki. Konwersatoria polegają przede wszystkim na dyskusji, analizie tekstów z zakresu etyki praktycznej oraz referatach przygotowanych przez studentów z wykorzystaniem nowoczesnych technik przekazu wiedzy.

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Zajęcia są prowadzone w wersji wykładowej i konwersatoryjnej. Wykład ma charakter konwencjonalny i polega na przekazywaniu przez wykładowcę wiedzy z zakresu etyki z uwzględnieniem aktywizacji studentów do zadawania pytań z zakresu wiedzy o etyce. Konwersatoria polegają przede wszystkim na dyskusji, analizie tekstów źródłowych z zakresu etyki praktycznej, oraz referatach przygotowanych przez studentów z wykorzystaniem nowoczesnych technik przekazu wiedzy.

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						+		+	+	+		+	
W02						+		+	+	+		+	
W03						+		+	+	+		+	
W04						+		+	+	+		+	
U01,U02,U03,U04						+		+	+	+		+	
K01						+		+	+	+		+	
...													

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						+		+	+	+		+	
W02						+		+	+	+		+	
W03						+		+	+	+		+	
W04						+		+	+	+		+	
U01,U02,U03,U04						+		+	+	+		+	
K02						+		+	+	+		+	
...													

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Egzamin pisemny z zakresu podstawowej wiedzy o etyce, zdobytej przez studenta podczas wykładów i przeczytania zalecanych podręczników. Zaliczenie z zajęć konwersatoryjnych w oparciu o obecność i przygotowanie prezentacji dotyczącej wybranej książki z etyki praktycznej.
----------------	---

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Egzamin pisemny z zakresu podstawowej wiedzy o etyce zdobytej podczas wykładów i przeczytania zalecanych podręczników. Zaliczenie z zajęć konwersatoryjnych w oparciu o obecność i przygotowanie prezentacji dotyczącej wybranej książki z etyki praktycznej.
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Etymologia słów „etyka” i „moralność”.
2. Różnica między etyką normatywną, opisową i metaetyką.
3. Cztery wersje etyki normatywnej: felicytologia, perfekcjonizm, etyka społeczna, etyka środowiskowa.
4. Dwie wersje etyki opisowej: psychologia moralności i socjologia moralności.
5. Spór o rozumienie moralnego dobra, moralnego zła, moralnej słuszności i niesłuszności w aspekcie historycznym. Woluntaryzm etyczny, konsekwencjalizm etyczny, deontologizm normatywny.
6. Dwie teorie rozwoju moralnego człowieka: orientacja na sprawiedliwość (Lawrence Kohlberg) i orientacja na troskę (Albert Schweitzer).
7. Biologiczne, socjologiczne i filozoficzne interpretacje genezy moralności.
8. Społeczne i rodzinne uwarunkowania moralnego dobra i zła.
9. Jak reagować na zło? Etyczne propozycje reakcji na ludzką niegodziwość.
10. Etyka konserwatyzmu contra etyka neoliberalizmu.
11. Omówienie wybranych doktryn etycznych: intelektualizm etyczny Sokratesa i Arystotelesa, etyka św. Augustyna, rygorizm moralny Kanta, utylitaryzm Jeremy’ego Bentham’a, liberalizm Johna S. Milla, etyka cnót MacIntyre’a.

Wykaz literatury podstawowej:

1. Peter Vardy, Paul Grosch, „Etyka”, Poznań 1994.
2. Swen Andersen, „Wprowadzenie do etyki”, Warszawa 2003.
3. Peter Singer (red.), „Przewodnik po etyce”, Warszawa 1998.
4. Vernon Bourke, „Historia etyki” ,Warszawa 1994.
5. Jan Hartman, Jan Woleński, „Wiedza o etyce”, Warszawa 2008.
6. Alasdair MacIntyre, „Krótka historia etyki”, Warszawa 2012.
7. Arno Anzenbacher, „Wprowadzenie do etyki”, Kraków 2008.
8. Magdalena Środa, „Etyka dla myślących”, Warszawa 200.
9. Tadeusz Ślipko, „Zarys etyki ogólnej”, Kraków 1984.
10. Tadeusz Ślipko, „Historia etyki”, Kraków 2019.
11. Bernard Williams, „Wprowadzenie do etyki”, Warszawa 2000.
12. Simon Blackburn, „Sens dobra. Wprowadzenie do etyki”, Poznań 2002.
13. Dorota Probuska, „Etyka. Z głównych kierunków i zagadnień”, Kraków 2014.

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Tadeusz Ślipko, „Zarys etyki szczegółowej” tom I i II, Kraków 2009.
2. Ija Lazari – Pawłowska, „Etyka”, Wrocław 1992.
3. Maria Ossowska, „Podstawy nauki o moralności”, Warszawa 2004.
4. Maria Ossowska, „Normy moralne”, Warszawa 1970.
5. Władysław Tatarkiewicz, „Pisma z etyki i teorii szczęścia”, Wrocław 1992.
6. Jan Pawlica (red.), „Etyka”, Kraków 1992.
7. Matt Ridley, „O pochodzeniu cnoty”, Ponań 2000.
8. Jenny Teichmann, „Etyka społeczna”, Warszawa 2002.

9. Peter Singer, „Etyka praktyczna”, Warszawa 2003.
10. John Maxwell, „Etyka”, Warszawa 2023.
11. Alasdair MacIntyre, „Dziedzictwo cnoty”, Warszawa 1996.
12. Jacek Hołówka, „Etyka w działaniu”, Warszawa 2001.
13. Dorota Probuska (red.), „Etyka i dobro”, Kraków 2015.
14. Dorota Probuska (red.), „Etyka a zło”, Kraków 2013.
15. Dorota Probuska (ed.), „Contemporary Moral Dilemmas”, Berlin 2019.
16. Dorota Probuska, „Ethics in Ancient Greece and Rome”, Berlin 2019.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – **studia stacjonarne** :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		150
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – **studia niestacjonarne** :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	50
Ogółem bilans czasu pracy		150
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6